

Maria Medeverlosseres en het vijfde mariale dogma:

Eeuwige christelijke waarheid. Hedendaagse oproep van de Vrouwe van alle Volkeren

Voordracht symposium in Amsterdam door dr. Mark Miravalle
31 mei 2008

We beginnen met de woorden van paus Johannes Paulus II, met een zin die een diepe betekenis heeft. Hij zegt ons dat 'Maria's rol van Medeverlosseres niet ophield met de verheerlijking van haar Zoon'.¹ Deze woorden hebben een theologische betekenis, maar ook een betekenis voor ons op dit huidige cruciale moment in de menselijke geschiedenis. Dit is niet zomaar een ivoren-toren-waarheid. Het is een waarheid die niet slechts de grond van ons eigen bestaan raakt, maar die van de hele mensheid.

Het is allereerst belangrijk te zien en te begrijpen dat wat de Vrouwe van alle Volkeren in de boodschappen van Amsterdam zegt waar is: dit is geen nieuwe leer, maar dit zijn werkelijk oude ideeën die zij ons opnieuw brengt. Daarom is het belangrijk dat we even teruggaan in de geschiedenis, terug door de rijke traditie van ons katholieke geloof – de bevestiging daarvan door pausen, heiligen, mystici en de *sensus fidelium*, de gewone mensen – zodat we kunnen begrijpen hoe diep deze waarheid van Maria's medeverlosserschap deel is van ons, deel van ons erfgoed. Nu is het de tijd voor het hoogtepunt, en niet het begin, van de leer van Maria Medeverlosseres.

Korte geschiedenis van Maria Medeverlosseres

Waar heeft deze waarheid zijn begin? De waarheid zoals wij die kennen begint met het *fiat* van de H. Maagd van Nazareth. Wanneer ze instemt om ons de Verlosser te geven, geeft ze Jezus zijn lichaam, dat het instrument is van onze verlossing. Hebreëen 10:10 zegt ons dat 'we voor eens en altijd zijn geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus'. Toen ik in 1993 op de feestdag van de heilige Maximilian Kolbe (14 augustus) een korte ontmoeting had met de inmiddels zalige Moeder Teresa van Calcutta, zei ze me al binnen twee minuten heel direct: 'Natuurlijk is Maria de Medeverlosseres! Ze gaf Jezus zijn lichaam en het is het lichaam van Jezus dat ons heeft gered.'² Ik antwoordde Moeder Teresa: 'Dat is het verschil tussen heiligheid en theologie. U heeft maar dertig seconden nodig om datgene te zeggen waarover wij boeken vol schrijven. Ze zei het zonder enige aarzeling. En zoals we weten bevinden de heiligen zich op een hoger niveau van de *sensus fidelium*. Ze zijn meer afgestemd op de Heilige Geest, niet minder.

Maria zegt 'ja' en wij hebben de Verlosser. Bedenk wel dat het ja van Maria, haar instemmend *fiat*, een levenslang ja is. We kennen dit vanuit onze eigen roepingen. Zo geldt voor degenen onder u die priester zijn, dat uw ja voor het priesterschap een ja voor het leven is. U heeft bij uw ja niet de mogelijkheid opgehouden dat er tijdens een crisis

---

¹ Johannes Paulus II, *L'Osservatore Romano*, Engelse editie, 12 november 1984, p. 1.

² Zalige Teresa van Calcutta, persoonlijk interview, Calcutta, 14 augustus 1993.

later in uw leven een andere uitnodiging van de hemel zou komen. Hetzelfde geldt voor het gehuwde leven. Als u ja zegt tegen het huwelijk, dan zegt u niet ‘ja, maar misschien dat over twintig jaar, wanneer ik problemen heb binnen mijn huwelijk, mij een andere uitnodiging gegeven wordt en ik een ander fiat geef’. Het ja van een roeping is een ja voor het leven, en dat was het ook voor de Maagd. Haar ja bij de Annunciatie was haar ja voor heel haar leven, een ‘ja’ bevestigd door de profetie van Simeon (Luc. 2:35), dat een zwaard haar hart nu en in de toekomst zou doorboren. En nog voordat het Kind weet heeft van zijn rol als verlosser en van zijn lijden, draagt zij als moeder altijd ergens in haar bewustzijn mee: ‘Mijn Zoon is geboren om te sterven. Mijn onschuldig Kind werd geboren om geslachtofferd te worden.’ Omdat deze moeder was opgeleid in de tempel en zij de profetie van Jesaja kende. Ze wist dat de lijdende dienstknecht zo verminkt zou worden dat hij onherkenbaar zou zijn.

Het ja van de Maagd van Nazareth houdt dus tevens een ja jegens Calvarië in. Er is geen nieuwe uitnodiging. De aartsengel Gabriël komt niet nog eens terug om haar opnieuw uit te nodigen om ‘met Jezus’ het werk van de verlossing te volbrengen. Zoals paus Benedictus onlangs zei in zijn brief van 11 februari aan de zieken, deelt Maria in het lijden van haar Zoon als een voortzetting van haar *fiat* bij de Annunciatie.

Daarom begint met de Annunciatie de rol van Maria als Medeverlosseres. Zoals we allemaal weten vormt Calvarië het hoogtepunt, niet het begin. Johannes Paulus heeft meesterlijk uitgelegd dat Maria op Calvarië ‘geestelijk werd gekruisigd met haar gekruisigde Zoon’.³ Wat er lichamelijk gebeurde met Jezus, gebeurde geestelijk met Maria, in haar hart. Anderen in de mystieke traditie, en niet alleen de Vrouwe van alle Volkeren, getuigen van Maria’s spirituele en zelfs onzichtbare fysieke stigmata op Calvarië in vereniging met haar Zoon.

De ‘theologie van het lichaam’ van Johannes Paulus II helpt ons dit te begrijpen. Wat vertelt de theologie van het lichaam ons? Ze laat ons zien dat het lichaam de persoon tot uitdrukking brengt. Zo is het te begrijpen dat Maria’s spirituele stigmatisering in haar hart met Jezus ook door haar lichamelijk is ervaren, maar onzichtbaar. Waarom? Ze zou nooit de aandacht van haar Zoon afleiden. Haar lijden zou mystiek plaatsvinden, verenigd in haar hart en lichaam met het lijden van Jezus, maar nooit de ogen van de mensheid afleiden van hun gekruisigde God. Het Tweede Vaticaans Concilie geeft in *Lumen Gentium* 58 een prachtig commentaar op Joh. 19:25: ‘Maria stemde er uit liefde mee in dat degene die uit haar werd geboren geslachtofferd zou worden.’ Dit betekent dat Maria niet alleen moet zeggen: ‘Ik zal dit verdragen, ik zal dit toestaan’, maar dat ze ook zegt: ‘Ik wil dat mijn Zoon geslachtofferd wordt voor de redding van mijn overige kinderen.’ Het is bijna onvoorstelbaar dat een moeder een dergelijke daad van instemming ten aanzien van haar onschuldig, goddelijk kind moet stellen. En toch is dit de leer van het Tweede Vaticaans Concilie ten aanzien van Maria’s medeverlosserschap. Het begint bij de Annunciatie en vindt zijn hoogtepunt op Calvarië.

In de tweede eeuw vat St. Irenaeus het goed samen: ‘Maria is de oorzaak van het heil

---

³ Johannes Paulus II, *pauselijke homilie in Guayaquil, Ecuador*, 31 jan. 1985.

voor haarzelf en de hele mensheid.’⁴ Het is een secundaire causaliteit, volledig afhankelijk van de alomvattende causaliteit van Christus, het is een instrumentale causaliteit, maar het is een echte causaliteit. Waarom? Omdat God de Vader precies dezelfde middelen die tot het verlies van ons heil leidden wilde gebruiken om zijn almacht te tonen. Dus had Hij een man nodig, had Hij een vrouw nodig, had Hij een boom nodig. En dus gebruikt Hij de nieuwe Adam in Jezus, de nieuwe Eva in Maria, en de boom van het Kruis. Dit is het ultieme teken dat de Vader Satan onderwerpt, dat Hij dezelfde instrumenten gebruikte maar nu voor onze verlossing. En dat is de reden waarom Maria een *noodzakelijk* onderdeel was van het perfecte, providentiële verlossingsplan van God. Als we zeggen dat Maria de nieuwe Eva is, gebruiken we de patristische formulering van de leer van het medeverlosserschap om haar unieke deelname met Jezus aan de verlossing weer te geven.

In de vijfde eeuw wordt in de Oosterse liturgie, bijvoorbeeld in de Armeense liturgie, Maria de ‘Liberatrix’ genoemd, de vrouw die ons bevrijdt uit Satans greep. Ze wordt ook de ‘Salvatrix’, de vrouw die ons redt,⁵ genoemd. In de Oosterse Akathistos-hymne wordt ze de ‘Verlossing van de tranen van Eva’⁶ genoemd. Haar medeverlosserschap wordt in de Oosterse Akathistos-hymne uit de zesde eeuw op bijzonder mooie wijze beschreven.

In de tiende eeuw wordt de leer van het medeverlosserschap volledig uitgewerkt door Johannes Geometer, een Byzantijnse monnik. Johannes Paulus II vertelt ons in een van zijn toespraken dat Johannes Geometer de eerste is die duidelijk aangeeft dat de Moeder en Zoon onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden in het verlossingswerk.⁷

Het is opmerkelijk dat we in deze zelfde tiende eeuw voor het eerst de titel ‘Redemptrix’ tegenkomen. Het is zeer belangrijk om de titel nooit los van de leer te zien. Zij gaan samen. De titel is slechts een samenvatting van de leer in één woord. Daarom ook is in het verleden de titel Redemptrix gebruikt wanneer de leer over Maria’s unieke deelname aan Jezus verlossingswerk op Calvarië werd geformuleerd. De titel komt ook in een Frans gezangenboek voor in de litanie van de heiligen: *Sancta Redemptrix, ora pro nobis*.⁸ Let wel, er staat niet: *Sancta Redemptrix, miserere nobis*. Er is hier geen parallel met Jezus, de titel is intrinsiek ondergeschikt.

Sommige moderne theologen zouden kunnen stellen dat de titel Redemptrix voor Maria

---

⁴ St. Irenaeus, *Adversus Haereses*, deel 3, hfdst. 22, nr. 4; PG 7, 959.

⁵ Verg. Laurentin, *Le Titre de Corédemptrice, Etude Historique*, Parijs, Nouvelles Editions Latines, 1951, p. 11. De oorspronkelijke Armeense term is ‘Pyrgogh’.

⁶ *Akathistos Hymne*, strofe 1; PG 92, 1337 A.

⁷ Johannes Paulus II, Algemene Audiëntie, 25 okt. 1995, nr. 2; *L'Osservatore Romano*, Engelse editie, 1 nov. 1995, p. 11.

⁸ *Litanies des saintes*, in een oorspronkelijk Frans psalterium dat bewaard wordt in de bibliotheek van het kapittel van de kathedraal van Salisbury, Perkament 173, fol. in dubbele kolommen, 0,39x0,32 m. Manuscript nummer 180, fol. 171 v., b. Uitgegeven door F.E. Warren, ‘An Unedited Monument of Celtic Liturgy’ in *Celtic Review*, 9, 1888, p. 88-96.

te ver gaat.⁹ Maar historisch en feitelijk plaatst de titel Redemptrix Maria nooit op een niveau van gelijkheid met Jezus. In een parallel geval, wanneer we de term Middelares voor Maria gebruiken, noemen we haar niet de ‘Medemiddelares’, maar de ‘Middelares’. Waarom? Omdat de ondergeschiktheid er al in vervat is. Voor ons, binnen de verbondsfamilie van het godsvolk, is die ondergeschiktheid een vanzelfsprekendheid.

In de twaalfde eeuw hebben we de belangrijke bijdrage van St. Bernard van Clairvaux. En St. Bernard van Clairvaux spreekt van het ‘mede-lijden’ van Maria. *Cum-passio*: ‘lijden met’. Zij is de vrouw die met Jezus op Calvarië lijdt. En St. Bernard is de eerste die spreekt over het offeren van het goddelijke Slachtoffer aan de Vader. Hij doet dat hier nog binnen de context van de Presentatie (in de tempel). Maar het is een echt offeren, een handeling uit vrije wil van de moeder om haar Zoon te offeren voor onze verlossing, die in de twaalfde eeuw wordt benadrukt.

Zijn leerling, Arnold van Chartres, (+1160), is de eerste die spreekt over Maria’s ‘mede-sterven’,¹⁰ ‘mede-lijden’¹¹ en ‘mede-kruisiging’¹² met Jezus op Calvarië. Hij reageert hiermee op een tegenwerping dat Maria niet de verlossing bewerkstelligde, door aan te geven dat ze inderdaad ‘mede-werkte’ aan de verlossing. We hebben daarmee het begin van een reeks mariale ‘mede’-termen. Het voorvoegsel ‘mede’, betekent natuurlijk niet gelijkheid. We weten dit als Schriftvorsers. Als St. Paulus van ieder van ons vraagt om medewerkers met God te zijn (1 Kor. 3:9), kan dat niet gelijkheid betekenen, want dan zou het neerkomen op godslastering. Pius XI en Johannes Paulus II hebben ieder van ons opgeroepen ‘mede-verlossers met Christus’ te zijn.

Paradoxaal genoeg begrijpen moeders van gezinnen soms wat sommige theologen niet snappen. Velen zullen zich herinneren dat wanneer we als kind vielen en ons bezeerden onze moeders tegen ons plachten te zeggen: ‘Maak er een offertje van.’ Wat betekent dat, ‘er een offer van maken’? Het betekent dat als je geduldig je lijden draagt en het verenigt met het lijden van Jezus en Maria, je werkelijk kunt meewerken aan het heil van iemand anders door middel van een nieuwe stroom van de genade van Calvarië. Het is een zeer eenvoudig principe in het Mystieke Lichaam van Christus. We zijn allemaal geroepen om mede-werkers, mede-verlossers te zijn tot heil van de ander. Maria echter is de unieke Medeverlosseres in de objectieve, historische verwezenlijking van de verlossing met Christus.

In de veertiende eeuw komen we voor het eerst de term ‘Medeverlosseres’ tegen in een hymne uit Salzburg. Het is een prachtige hymne die zowel de titel Redemptrix (Verlosseres) als Co-redemptrix (Medeverlosseres) gebruikt, titels die beide de unieke

---

⁹ Verg. bijvoorbeeld Laurentin, *Le Titre de Corédemptrice*, p. 12.

¹⁰ Arnold van Chartres; *PL* 189, 1693 B.

¹¹ Verg. Laurentin, *Le Titre de Corédemptrice*, p. 15, noot 51; ‘quod in carne Christi agebant clavi et lancea, hoc in ejus mente compassio naturalis’; *PL* 189, 1731 B.

¹² Arnold van Chartres; *PL* 189, 1693 B.

deelname van Maria aan het lijden tot uitdrukking brengen.¹³ Al in die tijd wordt de legitimiteit van de leer niet in twijfel getrokken. Let wel, dit is meer dan 700 jaar geleden. Als iemand u zegt: ‘We hebben geen behoefte aan een nieuwe titel’, kunt u zeggen: ‘Ja, daar ben ik het mee eens, want de titel van Maria Medeverlosseres is niet nieuw. Die is al zeven eeuwen oud.’

In de zestiende eeuw hebben we een zeer belangrijke theologische bijdrage van een van de meest vooraanstaande theologen van het Concilie van Trente, Alphonsus Salmerón, een van de eerste jezuieten. In de zestiende eeuw verdedigt Salmerón, de Tridentijnse theoloog, verschillende keren de leer en de titel van Medeverlosseres. In een van zijn hoofdstukken gebruikt hij alle drie de titels Medeverlosseres, Middelaressen en Voorspreekster, en dat meer dan 500 jaar geleden.¹⁴ Een halve eeuw voor Salmerón, in 1470, had de franciscaanse theoloog Bernard van Bustos eveneens de titels Medeverlosseres, Middelaressen en Voorspreekster gebruikt. Echt, die zijn niet nieuw.

Na de Reformatie en tijdens de katholieke Contrareformatie van de zeventiende eeuw, breekt een tijd aan die terecht de *Gouden Eeuw van Maria Medeverlosseres* wordt genoemd en waarin theologen meer dan 300 keer spreken over de titel en leer van de Medeverlosseres.¹⁵ Wat betreft de fundamentele theologie van de medeverlossing en de klassieke categorieën van verdienste, genoegdoening, verzoening en verlossing, is er van de zeventiende eeuw tot heden niets fundamenteels aan de leer toegevoegd. We hebben een dieper inzicht gekregen in de categorieën, zeker, maar tijdens deze gouden eeuw zijn de belangrijkste theologische grondslagen van Maria's unieke rol in de verlossing systematisch vastgesteld.¹⁶

---

¹³ *Orat. ms S. Petri Slaiburgens.*, saec. XV; Codex Petrin. a, III, 20 en *Orat. ms S. Petri saec. XIV, XV*; Codex Petrin. a, I, 20, geciteerd door G.M. Dreves, *Analecta hymnica medii aevi*, Leipzig, Reiland, t. 46, 1905, p. 126, nr. 79. Het originele Latijn luidt als volgt:

20. *Pia dulcis et benigna
Nullo prorsus luctu digna
Si fletum hinc eligeres
Ut compassa redemptori
Captivato transgressori
Tu corredemptrix fieres*

21. *Tunc non tantum condolere
Moestae matri se debere
Me cerno grates solvere
Tibi meae redemptrici
Quae de manu inimici
Dignatur me evolvere*

¹⁴ Alphonsus Salmerón, *Commentarii in Evangel.*, tr. 5, Opera, Cologne, red., Hiérat, 1604, t. III, p. 37b-38a.

¹⁵ Verg. Carol, *De Corredemptione*, p. 198-480.

¹⁶ Voor een uitgebreide behandeling van medeverlossing onder dezelfde vier klassieke soteriologische categorieën, verg. Gregory Alastruey, *The Blessed Virgin Mary*, Engelse vertaling van het origineel door Zr. M.J. La Giglia, O.P., Herder, 1964, hfdst. 2; Friethoff, O.P., *Een volledige mariologie*, Deel III, hfdst. I-V; speciaal tijdens deze zeventiende-eeuwse periode wat betreft de vier traditionele categorieën; Carol, ‘Our Lady’s Coredemption,’ *Mariology* deel 2, Bruce, 1957, p. 400-409.

In de negentiende eeuw verdedigt kardinaal John Henry Newman, de grote Engelse geleerde, in zijn debat met de anglicaan Pusey de titel Medeverlosseres als volgt: ‘Als u instemt met de kerkvaders, die haar benamingen geven als Moeder van God, tweede Eva, en Moeder van alle Levenden, Moeder van het Leven, de Morgenster, de Mystieke Nieuwe Hemel, de Scepter van de Orthodoxie, de Alreine Moeder van Heiligheid en dergelijke, dan zouden ze het maar vreemd gevonden hebben als u er bezwaar tegen had gemaakt haar Medeverlosseres te noemen.’¹⁷ Dit is het zoveelste bewijs van de veelzijdige aanwezigheid van deze term in onze traditie.

In de twintigste eeuw en uit een zeer exclusieve lijst van heiligen, dat wil zeggen, heiligen die allen leefden, stierven en heilig werden verklaard in de twintigste eeuw, hebben we een consistent getuigenis van de Moeder als Medeverlosseres. Deze eigentijdse heiligen vertellen ons door hun herhaald gebruik van de titel en de leer in hun leringen en geschriften, dat de titel Maria Medeverlosseres een legitieme, hedendaagse en relevante term voor onze tijd is. Tot deze moderne litanie van gerenommeerde heiligen behoren de H. pater Pio, de H. Edith Stein, de H. Jose Maria Escriva, de H. Maximilian Kolbe en de H. Leopold Mandic, die zichzelf als slachtoffer gaf aan Maria Medeverlosseres voor de eenheid tussen Oost en West.¹⁸ Het levensoffer van de H. Leopold moet ons concreet duidelijk maken dat het medeverlosserschap van Maria en oecumene geenszins in tegenspraak met elkaar zijn.

Het pauselijke leergezag van de negentiende, twintigste en eenentwintigste eeuw blijft zijn fiat geven aan Maria Medeverlosseres, maar nu met zijn unieke gezaghebbende stem. De leer van het medeverlosserschap van Maria, de eenvoudige waarheid van Maria’s unieke participatie met en onder Jezus in de verlossing van de wereld, zowel bij de Annunciatie als op het hoogtepunt, op Calvarië, is de officiële pauselijke leer geweest van het magisterium van Leo XIII tot aan dat van paus Benedictus XVI.

Wanneer verschijnt deze specifieke titel voor het eerst in het pauselijke leergezag? Onder het pontificaat van de H. Pius X wordt Medeverlosseres bij drie gelegenheden door de Heilige Stoel gebruikt. Twee keer komt de term voor in documenten van het Heilig Officie (tegenwoordig de Congregatie voor de Geloofsleer). Een derde keer komt de titel voor in een verklaring van de Vaticaanse Congregatie voor de Goddelijke Eredienst. Wat het gebruik van de term in deze gevallen bijzonder interessant maakt is dat het Heilig Officie uit eigen beweging de titel Medeverlosseres invoegt in antwoord op een aantal vragen aan de Congregatie. Wat valt hieruit op te maken? We kunnen hieruit opmaken

---

¹⁷ Ven. John Cardinal Newman, *Certain Difficulties Felt by Anglicans in Catholic Teaching Considered*, deel 2, *In a Letter Addressed to the Rev. E.B. Pusey, D.D., On Occasion of His Eirenicon of 1864*, Longman’s, Green and Co., 1891, deel 2, p. 78.

¹⁸ Verg. Stemman, ‘Il mistero di Maria “Corredentrica”’, p. 269. De oorspronkelijke Latijnse tekst luidt: ‘Vere coram Deo et Deiparae Virgini, interposita sacramenti fide, me obstrinxi in obsequium Corredemptricis humani generis, disponendi omnes ratione vitae meae iuxta oboedientiam meorum superiorum in redemptionem Orientalium Dissidentium a schismate et errore.’ St. Leopold Mandic, *Scritti*, deel 2, p. 97.

dat het Heilig Officie zo overtuigd was van de leerstellige juistheid van deze titel dat het zelfs in de antwoorden op verschillende vragen de titel zonder terughoudendheid aanwendde.

Paus Pius XI is de eerste paus die de titel direct gebruikt en hij doet dit tijdens zijn pontificaat drie keer. In een toespraak legt hij uit dat de titel Medeverlosseres weergeeft dat Christus zijn moeder deel heeft laten nemen aan het verlossingswerk, en wel zó dat Hij Maria wel moest betrekken in het verlossingswerk.¹⁹

Paus Johannes Paulus II gebruikt gedurende zijn illustere mariale pontificaat zes maal de titel Medeverlosseres.²⁰ Sommige tegenstanders hebben als kritiek aangevoerd dat Johannes Paulus dit slechts heeft gedaan in ‘marginale’ teksten. Hoewel er een legitiem hiërarchisch onderscheid te maken valt met betrekking tot pauselijke uitspraken, kan toch terecht worden gesteld dat er niet zoiets bestaat als een marginale tekst van de Stedehouder van Christus in kwesties van geloof en zeden. Wanneer er een officiële lering komt van de Stedehouder van Christus op doctrinair gebied, dan is deze niet langer marginaal. Bovendien heeft Johannes Paulus de titel, bijvoorbeeld in de tekst van Guayaquil,²¹ gebruikt binnen een rijke context van Bijbelse en conciliaire theologie.

Het Tweede Vaticaans Concilie leert de doctrine zonder twijfel in *Lumen Gentium* 57, 58 en 61. Johannes Paulus II schreef zijn enige mariale encycliek, *Redemptoris Mater*, als een commentaar op *Lumen Gentium* 58, de belangrijkste paragraaf met betrekking over medeverlossing van het Tweede Vaticaans Concilie, opnieuw een indicatie van het belang ervan in de geest en het hart van de *Totus Tuus* paus.

---

¹⁹ Pius XI, *L'Osservatore Romano*, 1 december 1933, p. 1.

²⁰ Cf. Calkins, ‘The Mystery of Mary Coredemptrix in the Papal Magisterium,’ *Mary Coredemptrix: Doctrinal Issue Today*, Queenship, 2002, p. 25-92.

²¹ Johannes Paulus II, *L'Osservatore Romano*, Engelse editie, 11 maart 1985, p. 7. De homilie in Guayaquil van de paus dient niet te worden afgedaan als marginaal of zonder leerstellig belang. Helaas werd in een niet ondertekend artikel in *L'Osservatore Romano* van 4 juni 1997 met deze termen de betekenis aangeduid van het herhaald gebruik van de titel Medeverlosseres door paus Johannes Paulus II. Dit artikel begeleidde de korte conclusie van een oecumenische commissie ad hoc van theologen (zestien katholieke en vijf niet-katholieke), die tijdens een mariale conferentie in 1996 in Czestochowa de mogelijkheid bestudeerden van een dogmatische definiëring van Maria als Medeverlosseres, Middelaressen van alle Genaden en Voorspreekster (een bijeenkomst die volgens de commissieleden minder dan een uur heeft geduurd). Hoewel de leden van de commissie ad hoc later lieten weten dat hun niet was meegedeeld dat het hier ging om een officiële ‘pauselijke commissie’, werden hun conclusies niettemin tien maanden later in *L'Osservatore Romano* gepubliceerd als de conclusies van een ‘door de Heilige Stoel ingestelde commissie’ en openbaar gemaakt als een ‘Verklaring van de theologische commissie van het Congres van de Pontificale Internationale Mariale Academie’ (*L'Osservatore Romano*, 4 juni 1997), verg. Miravalle, *In Continued Dialogue with the Czestochowa Commission*, Queenship, 2002).

Wanneer bepaalde theologen opmerken dat de titel niet wordt gebruikt in de documenten van het Tweede Vaticaans Concilie, laten zij bijna altijd de expliciete lering van de doctrine onvermeld en maken bovendien meestal geen melding van de omstandigheden waardoor deze er niet in is opgenomen. Zo liet een theologische subcommissie de titel weg voordat de concilievaders zelfs maar de gelegenheid hadden gehad om over de titel van gedachte te wisselen, hoewel er vier paragrafen van het voorbereidende eerste schema over Maria tijdens het Concilie betrekking hadden op de geschiedenis en de juistheid van de titel Medeverlosseres. Welke reden gaf de theologische subcommissie voor de verwijdering van de titel? Zij verklaarde dat de term op zichzelf beschouwd absoluut waar is, maar moeilijk te begrijpen zou kunnen zijn voor de 'van ons gescheiden broeders' dat wil zeggen, voor onze protestantse broeders en zusters. Vandaar dat de vaders van Vaticaan II nooit de kans hebben gehad om een oordeel te vellen over de titel Medeverlosseres of te stemmen over een aanvaarding of verwerping daarvan. Als we hetzelfde criterium zouden aanleggen voor andere katholieke termen en titels, dat wil zeggen voor alles wat de van ons gescheiden broeders wellicht moeilijk zouden kunnen begrijpen, wat doen we dan met termen als transsubstantiatie en pauselijke onfeilbaarheid, laat staan met de Onbevleete Ontvangenis en de Tenhemelopneming?

Nogmaals, hoewel de titel niet in de Conciliedocumenten voorkomt, moet worden herhaald dat Vaticaan II heel duidelijk en nadrukkelijk de leer omtrent de Medeverlosseres onderwijst.

Paus Benedictus XVI heeft de meer dan twee eeuwen ononderbroken lijn van pauselijk onderricht van deze doctrine voortgezet. Op 11 februari 2008, in zijn brief voor Wereldziekendag, leert onze Heilige Vader specifiek dat Maria's unieke deelname aan het lijden van haar Zoon op Calvarië de voortzetting is van haar 'ja' bij de Annunciatie.²² Het is ook veelbetekenend dat op diezelfde 11 februari in de St. Pieter in Rome kardinaal Lozano Barragán, de prefect van de Pauselijke Raad voor het Pastoraat in de Gezondheidszorg die tijdens de mis voor Wereldziekendag voorging, zijn homilie wijdde aan het medeverlosseresschap van Maria en haar specifiek 'Medeverlosseres met de Verlosser' noemde.²³ De volgende dag maakten de Vaticaanse nieuwsdiensten zijn gebruik van de titel Medeverlosseres over de hele wereld bekend.

Mocht u dus horen dat Medeverlosseres gewoon een pre-Vaticaanse term is die niet langer relevant is of vandaag nog door de Kerk wordt gebruikt, dan kan ik u geruststellen dat het wel degelijk een postconciliaire term is, zoals blijkt uit het feit dat Johannes Paulus II de term zes maal heeft gebruikt na het Concilie, en gezien het zeer recente gebruik door de Heilige Stoel, zoals door kardinaal Lozano Barragán.

Nog maar een week geleden schreef paus Benedictus XVI een inspirerend gebed voor de Wereldgebedsdag voor China op 24 mei 2008, waarin hij het volgende leert over het medeverlosseresschap van Maria:

---

²² Benedictus XVI, *Boodschap van zijne heiligheid Benedictus XVI voor de zestiende Wereldziekendag*, 11 februari 2008, Libreria Editrice Vaticana.

²³ *Ons lijden is ook Christus' lijden*, informatiedienst van het Vaticaan, 11 februari 2008.

Allerheiligste Maagd, Moeder van het vleesgeworden Woord en onze Moeder ...

Toen u gehoorzaam 'ja' zei in het huis van Nazareth,
kon Gods eeuwige Zoon het vlees aannemen in uw maagdelijke schoot
en zo in de geschiedenis het werk van onze verlossing beginnen.
U werkte bereidwillig en edelmoedig mee aan dat verlossingswerk,
en liet toe dat het zwaard van de pijn uw ziel doorboorde,
tot aan het beslissende uur van het Kruis, toen u de wacht hield op Calvarië,
staande naast uw Zoon, die stierf opdat wij zouden leven.

Vanaf dat moment werd u, op een nieuwe manier,
de Moeder van al diegenen die uw Zoon Jezus in geloof ontvangen
en ervoor kiezen in zijn voetspoor te treden door zijn Kruis op te nemen.
Moeder van Hoop, in het duister van stille zaterdag reisde u
met niet aflatend vertrouwen naar de dageraad van Pasen.
Geef dat uw kinderen te allen tijde, ook in de allerdonkerste momenten,
de tekenen van Gods liefdevolle aanwezigheid mogen bespeuren.²⁴

De pauselijke onderrichting over de leer van de Medeverlosseres blijft ook nu nog steeds
doorgaan.

Theologische bezwaren tegen Maria Medeverlosseres

Binnen deze rijke historische en leerstellige context wil ik reageren op drie bezwaren die
naar voren zijn gebracht ten aanzien van de titel Medeverlosseres.

Het eerste bezwaar is dat de term Medeverlosseres een mariologie van voor Vaticanum II
vertegenwoordigt en derhalve niet relevant is voor vandaag. Zoals ik al eerder heb gezegd
kan de term niet langer als preconciliair worden gezien omdat Johannes Paulus II, een
postconciliaire paus, deze heeft gebruikt. Dit bezwaar laat echter ook een kunstmatige
scheiding zien tussen de leer over de Medeverlosseres en de titel van Medeverlosseres.
De doctrine wordt door de titel in één woord belichaamd, vervat en samengevat. Het blijft
de krachtige leer van het Tweede Vaticaans Concilie en van Johannes Paulus II, en nu
van paus Benedictus, of deze nu tot uiting wordt gebracht in de titel of in de doctrine.

Als antwoord op de daarmee verbonden tegenwerping dat alles wat voor het Concilie
plaatsvond niet langer relevant is, verwijs ik naar de uiterst belangrijke voordracht van
paus Benedictus XVI voor de Romeinse Curie van 22 december 2005,²⁵ waarin hij de
sleutel aanreikt voor het juist verstaan van het Concilie en het huidige belang ervan in het
licht van wat aan het Concilie voorafging. Zijn uitdrukking 'hermeneutiek van de
continuïteit' geeft goed weer dat het Tweede Vaticaans Concilie moet worden gezien in

---

²⁴ *Gebed van de paus voor Onze Lieve Vrouw van Sheshan*, informatiedienst van het
Vaticaan, 16 mei 2008.

²⁵ *Insegnamenti di Benedetto XVI I* (2005) 1023-1031.

het licht van wat voorafging, als een ontwikkeling in de door de Heilige Geest geïnspireerde traditie en niet als de vernietiging ervan. De Heilige Vader stelt de hermeneutiek van de continuïteit – waarbij we het verleden bezien in het licht van het postconciliaire heden – tegenover de ‘hermeneutiek van breuk’, die de onjuiste gedachte zou kunnen doen postvatten dat het Tweede Vaticaans Concilie ons een zo nieuwe richting opstuurt dat daarmee in wezen aan de rijke traditie van de Kerk vóór het Concilie wordt voorbijgegaan.

Eenzelfde hermeneutiek van continuïteit moet worden toegepast op de mariologie en de kwestie van Maria’s medeverlosserschap. Het Tweede Vaticaans Concilie brengt het medeverlosserschap van Maria in *Lumen Gentium* 58 duidelijk naar voren en paus Johannes Paulus II aarzelt niet de titel Medeverlosseres te gebruiken en na het Concilie herhaaldelijk te spreken over de Medeverlossingsrol als een organische voortzetting van de ontwikkeling van de leer over het medeverlosserschap van voor het Concilie. We moeten beseffen dat in de mariologie, zoals op alle theologische gebieden, een hermeneutiek van breuk leidt tot een foutieve interpretatie van zowel het Concilie als de traditie, die het voortgaand handelen van de Heilige Geest in de ontwikkeling van de Kerk, dat ons tot op vandaag de waarheid en genade voor het godsvolk aanreikt, in twijfel trekt.

Een tweede bezwaar is dat Maria wel ‘Moeder van de Verlosser’ genoemd kan worden, maar niet Medeverlosseres. Dit bezwaar berust op een verkeerd onderscheid. Weliswaar kunnen Moeder van de Verlosser en Medeverlosseres verwijzen naar de verschillende aspecten van Maria’s rol, maar daarvoor geldt niet een ‘of-of’ maar een ‘zowel-als’. Ze is de Moeder van de Verlosser doordat ze Jezus baarde en dat is op zich al het begin van haar medeverlossende rol, die hier echter niet mee ophoudt, zoals de Schrift, de traditie en het leergezag bevestigen. Natuurlijk is zij de Moeder van de Verlosser, maar de traditie en het pauselijk en conciliair leergezag leren dat ze na haar ‘ja’ ten aanzien van haar moederschap van Jezus blijft lijden met Jezus, overeenkomstig de profetie van Simeon dat haar hart zal worden doorboord met het zwaard van verdriet, dat zij geestelijk wordt gekruisigd met haar Zoon op Calvarië en, opnieuw in de woorden van Johannes Paulus, dat haar rol van Medeverlosseres niet ophoudt met de verheerlijking van haar Zoon. Dus is ze de Moeder van de Verlosser, maar ook Medeverlosseres met de Verlosser. Deze twee te scheiden zou een valse dichotomie creëren; het tweede ontkennen zou tegen de doctrinaire integriteit van de Kerk ingaan.

Een derde bezwaar, het meest voorkomende, is dat de titel Medeverlosseres en de leer over de Medeverlosseres intrinsiek anti-oecumenisch zijn. Ik verwijs u naar de encycliek over de oecumene van Johannes Paulus II, *Ut Unum Sint*. Soms wordt de term ‘oecumene’ gebruikt met eenzelfde onduidelijkheid en verwarring als de term ‘liefde’ in de jaren zeventig. We gebruiken de term allemaal, maar velen weten niet precies wat die betekent, en weinigen durven te komen met een volledige definitie. Oecumene heeft een zeer specifieke betekenis en Johannes Paulus II reikt ons die in dit document aan. Authentieke katholieke oecumene bestaat uit gebed, als de ziel, en dialoog, als het lichaam, en wil de christelijke eenheid uiteindelijk vinden in de ene, heilige, katholieke

en apostolische Kerk.²⁶ Johannes Paulus waarschuwt verder in *Ut Unum Sint* voor een soort pseudo-oecumene, waarbij 1) de volledige doctrine van de katholieke Kerk geweld wordt aangedaan, of 2) de organische ontwikkeling van de doctrine van de Kerk wordt belemmerd.²⁷

Het zou daarom van een verkeerd begrip getuigen van zowel authentieke oecumene als de leer van het medeverlosserschap als we zouden menen dat de bestaande mariale leer en titel, alsmede de voortgaande hedendaagse ontwikkeling ervan op de een of andere manier in strijd zijn met de eveneens hedendaagse noodzaak van christelijke eenheid en ware oecumenische activiteit van de Kerk.

In zijn begeleidende brief aan paus Johannes Paulus II bij zijn verzoekschrift voor het vijfde mariale dogma verwijst wijlen kardinaal Johannes O'Connor van New York naar de positieve bijdrage van dit pauselijk pleidooi voor echte oecumene, omdat het niet-katholieke christenen zou helpen te beseffen dat de Kerk in feite onderscheid maakt tussen wat op unieke wijze geldt voor de goddelijke en menselijke Jezus en wat daarnaast geldt voor de menselijke Maria in het werk van de Verlossing, en zo elke misvatting dat katholieken Maria op een niveau van gelijkheid met Jezus Christus plaatsen wegneemt.

Meer recentelijk hebben kardinaal Telesphore Toppo, de vorige voorzitter van de Indiase bisschoppenconferentie, en de huidige voorzitter, kardinaal Varkey Vithayathil, in interviews voor Zenit gezegd dat het dogma een echte bijdrage zal betekenen voor de interreligieuze dialoog tussen moslims, hindoes en christenen.²⁸ Deze kardinalen bevestigen dat het mariale element nu al de eenheid van de volkeren in India bevordert, zoals blijkt in de grote mariale heiligdommen, waar hindoes, moslims en christenen samen bidden vanuit hun gemeenschappelijke erkenning van Maria als de Moeder van eenheid. En het vijfde mariale dogma zou een grote bijdrage leveren aan deze eenheid onder de Moeder van alle Volkeren. Het getuigenis van deze kardinalen is gebaseerd op echte ervaringen van religieuze eenheid door Maria en niet op theorie, en biedt ons concrete voorbeelden van hoe deze afkondiging heden ten dage een verenigende factor zal zijn voor authentieke religieuze eenheid.

Vruchten van het vijfde mariale dogma

Meer positief: wat zullen onder andere de vruchten zijn van de afkondiging van dit vijfde mariale dogma voor de Kerk en voor de wereld? Allereerst zal het theologische duidelijkheid op het hoogste niveau verschaffen met betrekking tot deze mariale waarheid. Onze huidige Heilige Vader is een theoloog van wereldklasse die door allen

---

²⁶ Verg. *Ut Unum Sint*, 21, 28.

²⁷ Verg. *Ut Unum Sint*, 18.

²⁸ Verg. 'Fifth Dogma a Marian Antidote: Interview with Syro-Malabar Cardinal Vithayathil,' Zenit News Service, 21 mei 2008, <http://www.zenit.org/article-22649?l=english>; en 'Cardinal Toppo on a Proposed Marian Dogma: A Look at What It Could Mean for Dialogue,' Zenit News Service, 5 mei 2008, <http://www.zenit.org/article-22499?l=english>.

wordt gerespecteerd als een briljant theoloog. Samen met het onfeilbare charisma van zijn ambt zou een plechtige definiëring van deze doctrine door paus Benedictus garant staan voor de meest schriftuurlijke en theologisch meest diepgaande weergave van wat reeds deel uitmaakt van onze traditie. Hoe zouden een grotere duidelijkheid en de best mogelijke weergave van deze geopenbaarde mariale waarheid mensen binnen en buiten de Kerk nu kunnen kwetsen? Het is al een waarheid. En dan zouden we hebben wat de zalige Pius IX in 1854 een perfectionering van de leer noemde. Het is de meest heldere weergave van de leer die mogelijk is. Daartoe zou dit dogma bijdragen.

Ten tweede zou het dogma een concrete theologische correctie vormen op de misvatting dat de mens niet verplicht is samen te werken met Gods genade voor zijn eigen verlossing. Deze openbaring vormt in essentie een hoeksteen van de katholieke theologie. We moeten samenwerken vanuit onze vrije wil, Gods grootste geschenk wat betreft onze menselijke natuur, om het heilbrengend geloof te ontvangen en te behouden. Immers, zoals je een plant die je hebt gekregen en vrijwillig hebt aangenomen water moet geven om hem in leven te houden, zo moet je ook het geloof levend houden. Als men de kostbare gave van een persoonlijk geloof in Jezus Christus vrijwillig heeft aangenomen, maar niet naar het evangelie leeft en niet deelneemt aan het gebeds- en sacramentele leven, dan is er geen sprake van levend, heilbrengend geloof. We moeten ‘samenwerken’, ‘samenwerken’ met de genade. De grootste waardigheid die God de Vader de mens geeft is de mogelijkheid om vrijelijk deel te nemen met Jezus en Maria aan onze eigen verlossing, en in de verlossing van anderen. St. Thomas van Aquino verwijst naar het vermogen van de mens om deel te nemen aan en te lijden voor het heil van anderen (vgl. Kol. 1:24) als de ‘jaloezie’ van de engelen. De engelen kunnen niet lijden in hun lichaam om andere zielen naar de hemel te brengen, maar wij mensen kunnen dat wel.

Omdat Maria het archetype is van de menselijke samenwerking in de verlossing, en daarbij elk ander mens overtreft gezien haar Onbevleete Ontvangenis en haar unieke deelname aan de verwerving van de genaden van de verlossing, zou de afkondiging van het dogma van de Medeverlosseres de verantwoordelijkheid benadrukken van elk mens om mee te werken aan zijn eigen verlossing en aan het heil van de menselijke familie via ons verheven gebruik van de menselijke vrijheid.

De pauselijke afkondiging van Maria Medeverlosseres zou bovendien een organische verduidelijking en bevestiging van de waardigheid van de vrouw zijn. ‘God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon gaf’ (Joh. 3:16). God hield zo veel van de vrouw dat hij wilde dat een vrouw betrokken zou zijn in de redding van de mensheid – niet een priester, bisschop of paus, maar een vrouw. Dit is authentiek christelijk feminisme. Dit is waar een vrouw haar mysterie ontdekt, en waar de vrouw het juiste gevoel van ontzag krijgt voor haar vrouwelijkheid, wanneer ze ziet dat God zo’n diep respect voor haar heeft dat de Vader een vrouw providentieel voorbeschikt om zij aan zij met de Mens-God aan het verlossingswerk deel te nemen. Dit is Maria, waar de vrouwelijkheid haar meest verheven moment in de geschiedenis van de mensheid beleeft.

Bovenal zal de afkondiging van het vijfde mariale dogma de volheid van Maria openbaren en haar in staat stellen haar moederlijke voorspraak volledig uit te oefenen in

onze huidige geplaagde wereld.

Maria's *titels zijn haar functies*. De titels Medeverlosseres, Middelaressen en Voorspreekster zijn niet alleen eretitels, maar geven in essentie haar rol in dienst van de mensheid weer. Zij is de Medeverlosseres, de 'lijdende Moeder'. Zij is de Middelaressen, de 'voedende Moeder'. Zij is de Voorspreekster, de 'smekende Moeder'. Dit zijn niet alleen maar eretitels, het zijn spirituele hoedanigheden van onze spirituele 'moeder in de orde van de genade'. (LG 61)

Laten we ons ook goed realiseren dat we niet drie aardse moeders hebben. Als onze moeder voor ons leed, onze moeder ons voedde en onze moeder voor ons ten beste sprak, toen we nog kinderen waren, betekende dit niet dat we drie moeders hadden. We hadden één moeder met drie moederlijke functies. Dat geldt evenzeer voor onze ene geestelijke moeder, die drie geestelijke en moederlijke functies vervult ter wille van de mensheid.

God is volmaakt en zal daarom zijn eigen regels niet breken, en een van zijn providentiële regels voor de schepping is dat hij zijn verlossende genaden de mensheid niet *dwingend zal opleggen*. We moeten deze genaden vrijelijk kiezen vanuit onze menselijke vrijheid. Daarom is de afkondiging van het dogma zo belangrijk. Door deze plechtige definiëring zou de Stedehouder van Christus in naam van heel de mensheid ja zeggen tegen deze moederlijke rol, wat van historisch belang zou zijn voor de gehele menselijke familie. Wanneer de Heilige Vader, als Stedehouder van Christus en geestelijke vader van heel de mensheid, met onfeilbaar gezag erkent dat Maria Medeverlosseres, Middelaressen en Voorspreekster is, denk ik dat we een nooit eerder geziene vloed van genaden uitgestort zullen zien worden.

Is dit vijfde mariale dogma irrelevant voor de noden en problemen van vandaag? Is dit iets wat alleen theologen aangaat? Integendeel. De gewone mensen, de *sensus fidelium* in de hele wereld, begrijpen in hun hart deze mariale leer en het belang van de afkondiging daarvan. De gewone mensen die de rozenkrans bidden, die zichzelf en hun gezin aan Maria toewijden en de scapulier dragen, weten al in hun hart en in hun godsdienstige praktijk dat zij de Medeverlosseres, Middelaressen, en Voorspreekster is. Daarom hebben meer dan zeven miljoen mensen uit meer dan 150 landen over de hele wereld een verzoekschrift gericht aan de Heilige Vader voor het vijfde mariale dogma nu, voor onze huidige crisistijd met zijn morele verwording, natuurrampen en oorlog.

We hebben dit mariale dogma nodig voor de triomf van het Onbevleete Hart die voorspeld is in Fatima op 13 juli 1917. 'Uiteindelijk zal mijn Onbevleete Hart zegevieren, ... en zal een periode van vrede aan de wereld worden geschonken.' Dit dogma opent de deur naar de genaden en de vrede van de triomf van het Onbevleete Hart van Maria.

De H. Maximilian Kolbe vertelt ons dat de Heilige Geest alleen door Maria handelt, zijn menselijke echtgenote, om ons de eerste genade van Jezus Christus te brengen, en om ons allen de verlossende genaden van Jezus Christus te brengen. Zoals de Heilige Geest neerdaalde als antwoord op het gebed en de voorspraak van Maria tijdens het eerste

Pinksteren, denk dat ik dat de goddelijke Voorspreker dit nogmaals zal doen als antwoord op de erkenning van de Vrouwe en haar gebeden voor een nieuw Pinksteren in onze tijd.

Ik wil u vragen om u te bezinnen op een beeld dat me door een vrouw met een diep gebedsleven werd gegeven. Stelt u zich het Onbevleete Hart van Maria voor met een kooi daarin. Stelt u zich voor dat zich in die kooi een duif bevindt, een duif die de Heilige Geest voorstelt, opgesloten in die kooi. Als de paus het dogma verkondigt, zal het zijn alsof de Stedehouder van Christus de deur van die kooi opent en zal de Heilige Geest opnieuw over de mensheid zal komen met een buitengewone overvloed aan gaven.

Wat zal dat betekenen voor de wereld? Genade, verlossing, vrede, verzachting van de gevolgen van onze zonden, en nieuwe genaden om tot een oplossing te komen voor wereldconflicten, zoals in China en Myanmar, in Irak, Afghanistan en het Midden-Oosten, voor het terrorisme in de wereld en het terrorisme in de baarmoeder door abortus en om een einde te maken aan de grote belediging van God de Vader met onze pogingen mensen te klonen. De Heilige Geest zal *ons overtuigen van zonde* door een nieuw Pinksteren, en dat zal de weg te effenen voor de nieuwe verlossing in onze tijd. Daarom is mijns inziens de afkondiging van dit dogma van zulk absoluut belang voor onze tijd, voor de Kerk, voor de wereld, voor een ieder van ons.

De Vrouwe van alle Volkeren en het vijfde mariale dogma

Ten slotte wil ik graag iets zeggen over de Vrouwe van alle Volkeren en de hemelse oproep voor het vijfde mariale dogma. Zoals we weten begon de beweging voor het vijfde mariale dogma niet in 1945 met deze diepzinnige verschijningen in Amsterdam, maar in de jaren 1910-1920 met kardinaal Mercier, de grote Belgische kardinaal. Al vóór 1920 had kardinaal Mercier de Heilige Vader de petitie van honderden bisschoppen voorgelegd voor de plechtige definiëring van het universele middelaresschap van Maria, waarin de leer van het medeverlosserschap vervat ligt. De H. Maximilian Kolbe en zijn nieuwe religieuze volgelingen sloten zich begin jaren twintig hierbij aan. En in 1943 hebben de Nederlandse bisschoppen Nederland toegewijd aan het Onbevleete Hart van Maria, waarbij ze de titels Medeverlosseres, Middelaresschap en Voorspreekster in het document van toewijding gebruikten. Het mag dus nauwelijks een wonder heten dat twee jaar later de Vrouwe de uitnodiging van de Nederlandse bisschoppen aannam en naar dit land kwam. Ze is altijd gehoorzaam en blij om een uitnodiging van de hiërarchie van de Kerk te kunnen beantwoorden.

Pas dan begint in 1945 de Vrouwe met haar verschijningen, waarin ze herhaaldelijk en dringend zal verzoeken om de pauselijke afkondiging van haar rol als Medeverlosseres, Middelaresschap en Voorspreekster. Zo hebben we een hemelse bevestiging en een hemelse dwingende noodzaak voor het vijfde mariale dogma.

Hoewel het onjuist zou zijn te zeggen dat deze titel van Medeverlosseres en het verzoek om het dogma berusten op de private openbaring van Amsterdam en niet zozeer op de publieke bronnen van openbaring in Schrift en traditie zoals geïnterpreteerd door het leergezag, kan men zeker zeggen dat de private openbaring van Amsterdam een grote

bevestiging is geweest en een aanmoediging tot gebed, verzoekschriften en tot het spreken over het wereldomvattende en historische belang van het vijfde mariale dogma. Wij dienen God en zijn Moeder dankbaar te zijn voor de grote genade van de verschijningen van de Vrouwe van alle Volkeren, waarvan bisschop Jozef Maria Punt op 31 mei 2002 heeft verklaard dat ze van bovennatuurlijke oorsprong zijn, als laatste stap in een reeks positieve kerkelijke ontwikkelingen die tot deze verklaring hebben geleid.

Laten we kijken naar een paar pregnante passages uit de boodschappen van de Vrouwe van alle Volkeren. Ik begin met de boodschap van 10 mei 1953, waarin de Vrouwe stelt dat de mariale gedachten meer in de aandacht moeten komen en dat dit hier moet beginnen, vanuit Amsterdam:

‘De mariale gedachten zullen meer komen in deze tijd. Amsterdam zal het middelpunt worden van de Vrouwe van alle Volkeren. Daar zullen de volkeren door deze beeltenis de Vrouwe van alle Volkeren leren kennen en haar vragen onder deze titel de eenheid te verkrijgen en de eenheid onder de volkeren. Deze beeltenis zal het laatste mariale dogma vooruitgaan. Deze beeltenis zal vooruit komen in Amsterdam.’

Hier roept de Vrouwe de mensen uit Amsterdam op zich speciaal in te zetten voor deze boodschap en de mariale gedachten daarin, die gericht zijn op een nieuw aanstaand mariaal dogma. Ja inderdaad, u, mensen uit Amsterdam, bent haar uitverkoren instrumenten om deze boodschap de wereld in te brengen. Zij kwam hier het eerst. De Vrouwe bracht deze boodschap naar Amsterdam en vertrouwt deze aan u toe als instrumenten voor de verspreiding ervan in de hele wereld.

Op 11 oktober 1953 zegt de Vrouwe in haar boodschap dat zij komt naar een land dat altijd de vrede heeft gewild en roept zij op het schilderij van de Vrouwe van alle Volkeren in een openbare plaats te plaatsen alvorens het definitief over te brengen naar de uiteindelijke ‘kerk’ van de Vrouwe van alle Volkeren:

‘De Vrouwe die de *vrede* moet brengen, kwam en gaf haar gebed in het land waar Satan regeerde. De Vrouwe die de vrede komt brengen, gaf haar woorden door het werktuig uit een land waar immer vrede gewenst werd. De Vrouwe van alle Volkeren is niet bestemd voor *één* land, voor *één* plaats, maar is bestemd voor de wereld, de volkeren.

Deze beeltenis echter zal komen in Amsterdam en wel aan het einde van 53. Het zal voorlopig gebracht worden in een kapel of kerk. Later wordt het overgebracht in de kerk van de Vrouwe van alle Volkeren.’

Het is duidelijk dat ze haar afbeelding, het eerste grote schilderij van haar beeltenis, op een openbare plaats wil.

In haar boodschap van 4 april 1954 geeft de Vrouwe de theologen duidelijk te kennen dat deze leer niets nieuws bevat en zijn grondslag heeft in de Onbevleete Ontvangenis, en spooft ze hen aan om voor dit dogma te werken en te strijden:

Ik zie de Vrouwe staan met een zeer ernstig gezicht. Zij zegt tegen mij:
'Daar ben ik weer. Luister goed! Van de aanvang af was de Dienstmaagd des Heren uitgezocht om de Medeverlosseres te zijn. Zeg tegen uw theologen dat zij alles kunnen vinden in de boeken.'
Zij wacht even en glimlacht voor zich heen, alsof zij inwendig plezier heeft. Bijna fluisterend zegt zij:
'Ik breng geen nieuwe leer. Ik breng nu de oude gedachten.'
Nu wacht de Vrouwe weer en dan zegt zij:
'Omdat Maria Medeverlosseres is, is zij ook Middelaress, is zij ook Voorspreekster. Niet omdat zij is de Moeder van de Heer Jezus Christus alleen, maar - let goed op - omdat zij is de Onbevleete Ontvangenisse.
Theologen, ik vraag u: hebt gij nog bezwaren tegen dit dogma? Gij zult deze woorden en gedachten kunnen vinden. Ik vraag u te werken voor dit dogma. Nee, vreest niets! Er zal zich een strijd ontketenen. Zij, de anderen, zullen u aanvallen, maar de eenvoud van dit dogma ligt in deze laatste gedachten die Maria, de Vrouwe van alle Volkeren, u vandaag geeft. Strijdt en vraagt om dit dogma. Het is de bekroning van uw Vrouwe!'

Het is alsof de Vrouwe u, de mensen van Amsterdam, op een speciale manier, aanmoedigt dankbaar te zijn voor deze verschijningen, die bovenal als een genade voor uw land zijn gegeven, en deze te verdedigen. Ze kwam hier met een reden. Ze is uw Vrouwe. Wat waar is voor Jezus, namelijk dat geen profeet in zijn eigen land wordt geëerd (vgl. Lc. 4:24), geldt misschien ook voor de Koningin van de Profeten hier in onze tijd. Maar u bent op een bijzondere wijze geroepen op te komen voor haar, omdat zij echt uw 'Vrouwe' is en van hieruit wereldwijd erkend wil worden als de Vrouwe van alle Volkeren, de Moeder van alle Volkeren.

Tot slot, in haar boodschap van 31 mei 1954, die 54 jaar geleden werd gegeven, zegt de Vrouwe ons:

'Daar ben ik weer. De Medeverlosseres, Middelaress en Voorspreekster staat nu voor u. Deze dag heb ik uitgezocht, op deze dag zal de Vrouwe haar bekroning krijgen. Theologen en apostelen van de Heer Jezus Christus, luistert goed. De uitleg van het dogma heb ik u gegeven. Werkt en vraagt om dit dogma. Gij zult de Heilige Vader smeken om dit dogma.'

Dan beschrijft de zieneres Ida het volgende:

Nu is het alsof ik ineens met de Vrouwe boven de koepel van een grote kerk sta. Terwijl we naar binnen gaan, hoor ik de Vrouwe zeggen:
'Ik neem je mee hier naar toe. Vertel wat ik je laat zien en horen.'
We zijn nu in een heel grote kerk, in de St. Pieter. Ik zie daar allemaal kardinalen en bisschoppen bijeen. Dan komt de paus binnen. Hij wordt gedragen op een soort

stoel, maar later loopt hij. Mensen juichen, het koor zet in. Nu spreekt de Heilige Vader iets uit in een taal die ik niet versta, terwijl hij de twee vingers opsteekt.

Dan ineens staat de Vrouwe weer op de aardbol. Zij glimlacht en zegt:

‘Zo, kind, heb ik je laten zien wat de Heer Jezus Christus zijn wil is. Deze dag zal de bekroning worden van zijn Moeder, de Vrouwe van alle Volkeren, die eens Maria was.’

De Vrouwe blijft nu staan zonder iets te zeggen, terwijl zij heel diep in de verte staart. Dat duurt even en dan zegt zij:

‘En de Vrouwe bleef bij haar apostelen tot de Geest kwam. Zo ook mag de Vrouwe komen bij haar apostelen en volkeren van heel de wereld, om hun de Heilige Geest weer en opnieuw te brengen.’

Ik denk dat dit verwijst naar zowel de afkondiging van het dogma als het nieuwe Pinksteren waar we voor bidden. Met dat nieuwe Pinksteren zal de verlichting van onze zielen komen die zal leiden tot nieuwe bekering, verlossing, en vrede.

De Vrouwe zegt ten slotte:

‘Door dit werktuig in een klein land dat op de helling staat, zal de Vrouwe van alle Volkeren elk jaar haar moederlijke vermaningen en troost geven. ... Ik ben daar. Ik zal je bijstaan en helpen.

De beeltenis moet komen in het openbaar. Vraag dit aan je bisschop. Hij zal toestemmen dat de beeltenis gebracht wordt. Hij zal toestemmen dat de kerk, welke ik heb laten zien, komen zal. Allen zullen daarvoor strijden. ...

De Vrouwe van alle Volkeren wenst eenheid in de ware, Heilige Geest. De wereld wordt omhangen met een valse geest, met Satan. Als het dogma, het laatste dogma in de mariale geschiedenis, is uitgesproken, dan zal de Vrouwe van alle Volkeren de vrede, de ware vrede geven over de wereld.’

Tot slot, wil ik de mensen van Amsterdam bedanken omdat ze ware apostelen zijn van de Vrouwe, want door uw trouw heeft de wereldwijde verkondiging van de boodschap zich in grote mate kunnen verwezenlijken. Ik moedig u aan om verder te gaan. De wereld kijkt naar Amsterdam. Blijf doen wat u aan het doen bent als de speciale ambassadeurs van de Vrouwe van alle Volkeren voor de wereld.

Plaats haar beeltenis in een openbare kerk zoals zij vraagt, zodat wanneer de mensen Amsterdam bezoeken, ze uw duidelijke liefde en toewijding voor haar zien en daardoor hetzelfde kunnen doen in hun eigen land. Daardoor zullen pelgrims worden aangemoedigd om door te gaan met de verspreiding van de devotie en van het uiterst belangrijke gebed, en om te bidden en te werken voor de afkondiging van het dogma en hierom te vragen.

Ik denk dat niemand van ons volledig begrijpt welk een voorrecht dit is of hoe belangrijk het is, historisch gezien, te werken voor dit mariale dogma. Pas in de hemel zullen we de genade begrijpen dat we uitverkoren waren om op onze eigen kleine wijze mee te werken aan de dogmaverklaring, de bekroning van de Vrouwe. Ik dank u, mensen van

Amsterdam, nogmaals uit naam van alle anderen die de Vrouwe vereren voor alles wat u voor haar heeft gedaan.

Laten we afsluiten met samen het gebed te bidden dat de Vrouwe ons speciaal heeft gegeven om de weg te effenen voor deze pauselijke afkondiging van het dogma van Medeverlosseres, Middelaars en Voorspreekster op deze 'kroningsdag', 31 mei:

Heer Jezus Christus, Zoon van de Vader,
zend nu uw Geest over de aarde.
Laat de Heilige Geest wonen
in de harten van alle volkeren,
opdat zij bewaard mogen blijven
voor verwording, rampen en oorlog.
Moge de Vrouwe van alle Volkeren,
die eens Maria was,
onze Voorspreekster zijn.
Amen.